

Kraków – metropolia w Europie i na świecie

Z perspektywy prawie 30 lat funkcjonującej samorządności widać, że transformacja naszych miast się powiodła. Jednak rozwój, rozumiany jako ekstensywna rozbudowa w duchu „więcej, często wyżej i zwykle drożej”, generalnie wyczerpał swoje możliwości.

Budowa nowoczesnej europejskiej metropolii wymaga spełnienia postulatu spójności miasta. Spójność rozwoju przestrzennego wymaga podejścia holistycznego do polityk miejskich, jak i samej filozofii interwencji publicznej.

Przestrzeń to zasób – mając świadomość, że właściwa urbanistyka i architektura z wykorzystaniem procesów rewitalizacyjnych może skutecznie niwelować sprzeczności, na te działania chcemy i musimy położyć nacisk szczególnie.

W naszych głównych projektach planistycznych i strategicznych, czyli w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa* oraz w nowej *Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030* określamy kierunki rozwoju Krakowa i nasze najważniejsze zasoby, warunkujące ten rozwój.

To właśnie unikalne walory miasta pozwalają skutecznie stawiać czoło narastającym problemom globalnym; na nich opiera się rozwój gospodarczy oraz wzrost jakości życia. Dla Krakowa kluczowe zasoby to kapitał ludzki, kultura, działalność ośrodka akademickiego oraz gospodarka oparta na wiedzy.

Kraków tworzą ludzie bogaci kulturą i dziedzictwem narodowym. Wspierani siłą ośrodka akademickiego realizują swoje talenty w życiu zawodowym. Z kultury wynika kreatywność, skłonność do innowacji i eksperymentów. Kultura uwrażliwia też na codzienność i otwiera na rozwój.

Krakowski ośrodek akademicki buduje unikalny zasób wiedzy. Jest kluczem do konkurencyjności i innowacyjności tak miasta, jak i całego regionu.

Gospodarka oparta na wiedzy to nowy proces w życiu gospodarczym miasta, który włącza Kraków w obieg nowoczesnej ekonomii świata.

Kraków to obecnie jedno z najbardziej atrakcyjnych gospodarczo miast Europy Środkowo-Wschodniej, co wpływa na liczbę lokowanych tu inwestycji zagranicznych oraz rozwój rodzimej przedsiębiorczości. Jest też największym ośrodkiem usług dla biznesu w Polsce i według rankingu Tholons Services Globalisation Index, ósmym na świecie. Pozostaje również największym i jednym z najdynamiczniej rozwijających się regionalnych rynków nieruchomości w Polsce.

W naszej wizji rozwoju Kraków to lider m.in. w zakresie przedsiębiorczości opartej na kreatywności, w obszarze usług dla biznesu poszukującego wysoko wykwalifikowanych kadr, w kreowaniu współczesnej kultury artystycznej, w obszarze jakości

życia (w tym w ofercie spędzania czasu wolnego). To jedno z dwóch najważniejszych miast Polski, silna europejska metropolia, miasto inteligentne, przyjazne do życia.

Stajemy w obliczu pytania: jak dalej tworzyć miasto, aby skutecznie realizować wizję: utrzymać pozycję lidera i ukształtować miasto jako nowoczesną metropolię: tętniącą kulturą, otwartą, bogatą, bezpieczną i przyjazną, w której o dalszym rozwoju miasta decydują aspiracje, kreatywność i przedsiębiorczość mieszkańców?

W generalnym ujęciu odpowiedzią może być koncepcja kształtowania miasta inteligentnego – *smart city*:

– Chcemy wykorzystać potencjał Krakowa do budowy trwałego partnerstwa z innymi metropoliami Europy.

– Będziemy dążyć do tego, aby potencjał Krakowa wykorzystać do budowy innowacyjnej i silnej gospodarki opartej na wiedzy, przy zaangażowaniu najwyższej jakości kadr. Kraków ma do zaoferowania przestrzeń biznesową generującą rozwój branż kreatywnych. Rolą miasta jest też utrzymanie potencjału usług sektora BPO i jego wspieranie, aby poziom świadczonych usług był coraz wyższy, coraz bardziej specjalistyczny. To zdecydowanie pomaga w zakorzenieniu tego typu przedsięwzięć w mieście. Szczególną dla miasta grupą docelową są osoby szukające miejsca studiów – Kraków w tym zakresie ma bardzo wiele do zaoferowania, a zachęcanie studentów, późniejszych absolwentów, do nauki, pracy i życia w Krakowie to bardzo silna dźwignia rozwojowa. Kraków stanie się ważnym ośrodkiem międzynarodowym, w którym kreowane będą idee, widoczny będzie transfer wiedzy i innowacji.

– Pragniemy pobudzać i rozwijać kreatywność mieszkańców budując wspólnotę otwartych obywateli.

– W zakresie *smart living*, dążyć będziemy do tego, aby priorytetem wszystkich działań miasta było bezpieczeństwo, komfort i wysoka jakość życia mieszkańców Krakowa. Chcemy udostępnić nowe przestrzenie publiczne, rozumiane jako miejsca spotkań, aktywności, integracji społecznej, wymiany poglądów oraz dialogu, a także poprawić standardy jakości środowiska i zrewitalizować przestrzeń miejską oraz promować zdrowy styl życia.

Kraków jest niekwestionowanym liderem, jeżeli chodzi o jakość oferty miejskiej dla mieszkańców i turystów. Przyjeżdżający do Krakowa zainteresowani są nie tylko zwiedzaniem, ale również miejscem do odpoczynku i ciekawego spędzenia czasu. Miasto musi dbać o mieszkańców, turystów i wszystkich gości. Ogromnemu potencjałowi ludzkiemu, jakim dysponuje Kraków, należy zapewnić możliwość rozwoju, wypoczynku i przede wszystkim komfort użytkowania miasta.

W 2016 r. Kraków po raz trzeci z rzędu został nagrodzony prestiżową nagrodą turystyczną *Zoover – The Best European City Trip 2016*. Stolica Małopolski pokonała m.in. Wiedeń, Sewillę, Pragę, Wenecję, Rzym, Barcelonę oraz inne topdestynacje turystyczne w Europie.

Bardzo cieszy nas wzrost wolumenu turystyki biznesowej, która istotnie wzrosła po uruchomieniu Centrum Kongresowego i Tauron Areny.

Musimy stale inwestować w wizerunek Krakowa jako miasta kreatywności, kultury, miasta festiwalu i kongresów – otwartego dla wszystkich gości. Dlatego będziemy wzmacniać najlepsze istniejące marki i produkty kulturowe oraz wspierać twórców. To nie jest fanaberia lub moda – to pragmatyczna inwestycja w przyszłość rozwoju cywilizacyjnego nas wszystkich.

Stan środowiska naturalnego to obszar, w którym wiele musimy poprawić. Nadzrędnym celem wszelkich działań samorządu i wszystkich interesariuszy miasta musi być troska o poprawę jakości powietrza atmosferycznego. Kraków jako pierwszy w Polsce zwrócił uwagę na ten problem, ale też jako pierwszy podjął konkretne działania.

Ukształtowanie terenu – lokalizacja miasta i zachowania energetyczne społeczeństwa wymuszają rozwiązania systemowe. Potrzebujemy w tym zakresie poparcia władz centralnych, wojewódzkich oraz kooperacji z sąsiadami.

Bardzo ważne są też działania na rzecz ochrony krajobrazu miejskiego i zrównoważenia przestrzeni. Suburbanizacja to wyzwanie wymagające metropolitalnego wymiaru interwencji. Ograniczenie negatywnych skutków tego zjawiska jest w interesie mieszkańców miasta i suburbiów. Jeżeli uda się doprowadzić do wspólnego planowania przestrzennego w obszarze funkcjonalnym, a później być może i metropolitalnym Krakowa, to będzie to z korzyścią dla wszystkich.

Chcemy też zapewnić powszechny dostęp do usług publicznych, rozwijać przyjazny, ekologiczny i efektywny system transportowy, z uprzywilejowaniem transportu zbiorowego.

Dążyć będziemy do wzmocnienia wspólnoty mieszkańców i ich zaangażowania w zarządzanie miastem oraz do tego, aby Kraków był nowoczesnie i profesjonalnie zarządzanym miastem, z wysoką jakością świadczonych usług publicznych oraz racjonalną gospodarką przestrzenną.

Kraków zobowiązuje! Mamy to szczęście, że możemy wykorzystać dziedzictwo historyczne i potencjał kulturowy naszego miasta do budowy nowoczesnej metropolii, a kluczem do rozwoju jest przestrzeń. Poprzez troskę o jakość przestrzeni, w której funkcjonujemy, możemy modelować zjawiska społeczno-gospodarcze. W dosłownym tego słowa znaczeniu – tworzyć miasto. Naszym celem jest miasto spójne, miasto dobrze urządzone, w którym każdy będzie miał dla siebie miejsce i będzie mógł realizować swoje aspiracje życiowe.

Globalizacja oznacza wzrost znaczenia powiązań funkcjonalnych, koniecznych dla pobudzania rozwoju i tworzących przestrzeń przepływów.

Potrzebujemy wzmacniania powiązań i budowania sieci współpracy Krakowa z innymi metropoliami, tworzącymi innowacje i rozwój.

Kraków ma potencjał, żeby stworzyć stabilny węzeł w sieci metropolii Polski, Europy i świata.

*Elżbieta Koterba
Zastępca Prezydenta ds. Rozwoju Miasta Krakowa*